

Lühidalt

- 9. aprillini saab esitada kandidaate üleriiklikule aasta õpetaja konkursile. Valitakse aasta lasteaiaõpetaja, klassiõpetaja, klassijuhataja, põhikooli aineõpetaja, gümnaasiumiõpetaja, kutseõpetaja, tugispetsialist, huvialaõpetaja, õppejõud, õppeasutuse juht, haridustegu, hariduse sõber ning antakse välja riiklik haridustöötaja elupremia. Loe lähemalt: hm.ee/gala.

- 17. märtsil toimus Jõhvi kontserdimajas sotsiaalvaldkonna tunnustusüritus, kus tänati ja tõsteti esile sotsiaalala silmapaistvaimad tegijad. Järva vallast esitati aasta hooldustöötaja tiitlile Marika Lumiste ja Galina Rõtikova Koeru hooldekeskusest ja Ellen Tippi Ahula pansionaadist. Aasta sotsiaalvaldkonna asutuse nominent on OÜ Keering (Andra Turro ja Kaili Käesel-Maastik). Aasta sotsiaalvaldkonna teo või algatuse nominentide seas on MTÜ Jaanilaia huviringide juhendajad (pildil kepikõnniringi juhendajad Maret Oks ja Urve Rosin, kes võtavad vastu Järvamaa 2025. aasta tervisetee tunnustust, ja Anne-Mai Jüriso ning Inge Allik).

- 14. märtsil toimus T1 kaubanduskeskuses Kesk-Eesti toodete laot „Maa maitsed ja meeled“. Tagasiside nii osalejatelt kui ka külalistatelt oli väga positiivne. Järva arengu partnerite piirkonnast oli oma kaupu ja teenuseid pakkumas kümme ettevõtet, sealhulgas ka Järva vallast.

- 14. märtsil lõpetas tegevuse Ahula kauplus ning 16. märtsil Albu kauplus.

60. Väinjärve veepidu lükati käima

KRISTI KIRSS

18. märtsil oli Väinjärve ääres rahvarohkem kui tavaliselt märtsis – toimus 60. Väinjärve veepeo avaüritus, kus tehti teatavaks suvised esinejad, avati piletimüük, jagati välja kümme tasuta piletit, sai süüa, sauna ja end jäisesse vette kasta.

Väinjärve veepidu on piirkonna suurima pikaajalise traditsiooniga koguprefestival. Aastate jooksul on veepeost kujunenud oodatud suvesündmus, mis loob mälestusi ja hetki, millest räägitakse veel kaua. Juubeliaasta sõnumiks on 60 aastat elamusi – eile, täna, homme. 18. juulil muutub Väinjärve taas suviseks kohtumispaigaks, kus saavad kokku muusika, sport ja ehe suvemelu.

Kõigepealt rändasime minivikuradadel. Järva valla kultuurikeskuse Koeru kultuurijuht Hannes Linno luges „Koeru spordi“ raamatust ette lõigu veepeo ajaloost. „Vanadest ajalehtedest võime lugeda, et Väinjärvel on ajast aega ujutud, ehitatud ujulaid ja hüppetorne, võisteldud lühiradadel ja ujutud võidu üle järve. Teatud ajal ei toimunud Väinjärvel aga midagi sportlikku. Udeva sovhoos kasvatas Väinjärvel kohustuslikus korras veelinde. Pärast linnukasvatuse lõppemist muutus järve vesi jälle ujumiskõlblikuks,“ luges Linno Uno Aani meenutusi.

Väinjärve veepidusid on korraldatud alates 1967. aastast. Kavast olid ujumine, rahvuslikud spordialad ja pritsimeeste võistlused. Öhtul rõõmustas rahvast kultuuriprogramm külalisesinejatega ja tantsuks mängisid kohalikud pillimehed. Kohal oli vetevana Neptun, kes kontrollis ujumisoskust, lükates osalejaid

Järva valla kultuurikeskuse Koeru kultuurijuht Hannes Linno kuulutas välja 60. Väinjärve veepeo esinejad.

Eve Grauberg arvas ära, et üheks esinejaks on Traffic.

sillalt vette. Kõige kauem on kavast olnud üle järve ujumine ja ümber järve jooks. Alati on olnud rikkalik auhinnalaud. Veepeol kohtutakse sugulaste ja sõpradega ning leitakse ka armastus kogu eluks.

Selleaastaste esinejate väljakuulutamise ei toimunud niisama. Linno jagas iga esineja kohta fakte ning kiireim äraarvaja sai tasuta pileti. „Tegu on artistiga, kes on Väinjärve veepeol ka varem esinenud ja saanud alati väga head tagasisidet,“ ütles Linno. Bänd loodi aastal 2006 ja nende debüütalbum

kandis peakirja „Lollidemaa“. Nende tuntuimad hitid on „Isemoodi tüdruk“, „Tantsupeole“ ja „Sa tule nüüd“. Selle peale kõlas rahva seast bändi nimi Ska Faktor ning esimene piletit oli loositud.

Seejärel liiguti tänapäevase populaarse duo juurde, kes alustas 2018. aastal ja on pürustanud kõik Eesti kuulamisrekordid. Neid tuntakse järgmiste laulude järgi: „112“, „Keerleb“, „Palavaks“, „Maakas“. Muidugi Clicherik ja Mäx. „Ka kolmas esineja on tõeline Eesti popproki raudvara ja tegutsenud

aastast 2006. Ta on Stig Rässta ja Silver Laasi lapsuke ning osalenud lugematu arv kordi Eesti laulul,“ andis Linno vihjed. Kolmanda esineja pakkus kõige kiiremini Eve Grauberg, kes oli kohal ka esimesel Väinjärve veepeol. Grauberg oli siis seitsmeaastane ja elas siinsamas lähedal. Ereda mälestuse on tal jätnud Uno Aan Neptuni rollis ja sportlikud mängud. Ka on Väinjärve veepeolt läbi käinud kogu Eesti muusikute paremik ning hinnanud veepeo publiku üheks parimaks.

Linno tutvustas veepeo rikkalikku spordiprogrammi. „Kell 7 hommikul alustame Väinjärve Vidrasega ehk kalapüügivõistlusega, seejärel on rannavolle ja laste ujumine ning rannajalgpall koostöös FC Järva-Jaani-ga. Siis on darts, laste jooksud, laste võistlused, ümber järve jooks. Taas tuleb ka Väinjärve rammumees, üle järve ujumine, kanuuralli ja köievedu, õhtu lõpetame sopsuvõistlusega. Seega igati väärkas spordiprogramm,“ rõõmustas Linno. Alade parimad saavad ka autasustatud. Väinjärve veepidu toob lavale

armastatud artistid, pakub maitsvaid toite ja kosutavaid jooke ning kutsub sind osa saama tegevustest nii vees kui ka maal. Päevast leiab rõõmu kogu pere – olgu selleks sportlik väljakutse, tants sõpradega või lihtsalt mõnus ajaveetmine järve ääres. Väikestele külalistele on samuti oma maailm – batuudid, atraktsioonid, veesõda ning tegevuspunktid hoiavad pere pisemaid lõbusalt hõivatud terve päeva jooksul.

Väinjärve veepeo piletid tulid Sviby keskkonnas (sviby.com/et/e/qcxw7a) müügil 18. märtsil kell 17 ja on kõigile taskukohased: eelkooliealised pääsevad peole tasuta, 7–17-aastased ning pensionärid saavad peole 10 euro eest ja kõigile teistele on piletit 15 eurot. „Me tahaksime, et kõigile oleks Väinjärve veepidu võimalikult kättesaadav, seega oleme korraldusmeeskonnaga otsustanud, et piletihind ajas ei tõuse ega muuta,“ ütles Linno. 60. Väinjärve veepidu korraldavad Järva vald, Järva valla kultuurikeskus, Järva valla spordikeskus, Järva valla noorsootöökeskus ning paljud teised partnerid.

Elukoohaandmed tasub korrastada

Viimasel ajal on tulnud vallavalitsusele elamumaa omanikelt palju päringuid murega, et pole saadud maksuteadet, maamaksu tasumise tähtaeg aga läheneb.

Järva vallavalitsuse maa-korralduse peaspetsialisti Mati Tatriku sõnul pole muretsemiseks põhjust. Maamaksuteateid väljastati 2026. aastal 4450, see on 320 võrra vähem kui eelmisel aastal.

Järva vallavolikogu otsustas 2. koosseisu viimasel istungil 25. septembril 2025 kehtestada maamaksu aastase suurenemi-

se maksimaalseks piirmääraks kümme protsenti ja kodualuse maa maksusoodustuseks 150 eurot. „Uue määrusega asendati senine pindalapõhine koduomanike maksuvabastus summapõhise ehk koduomanike maamaksusoodustusega kuni 150 eurot – kõik elamumaa omanikud, kellel on kinnistule sissekirjutus 1. jaanuari seisuga, ei pea Järva vallas kodualuse maa eest maksma ja maksuteadet ei saa,“ ütles Tatrik. „Kui varem oli maksuvabastus pindalapõhine, siis nüüd summapõhine – see ongi suur

muudatus varasemate aastatega võrreldes. Ja üha suuremat rolli hakkab mängima sissekirjutus. Tasub korrastada oma elukoohaandmed.“

Maksusoodustus kehtib kas elamumaale või maatulundusmaale, mille koosseis on õuema kolvik. Valdav osa kodualuseid maaüksuseid on tasustatud alla 50 euroga. Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 5 euro.

2026. aastal laekub vallaelarvesse maamaksu arvestuslikult umbes 954 000 eurot. Maamak-

su laekumine valla eelarvesse kasvab võrreldes 2025. aastal hinnanguliselt umbes 47 000 eurot, s.o 5,2 protsenti. Koduomanike soodustuse kokku on umbes 67 000 eurot.

„Maamaksu tõusu taga oli maamaksu aastase kasvu piirmäär kehtestamine 2025. aastal – 50 protsenti. Järgmisel aastal vähim, mida maamaksuseadus võimaldab, on 10 protsenti piirmäär tõusu,“ lisas Tatrik.

Maatükke oli Järva vallas 2025. aasta oktoobri seisuga 13 938, Järva vald moodustab Järva maakonnast 45,7 protsenti.

Koduomaniku maksusoodustuse arvutamine

Maksumaksjal on õigus koduomaniku soodustusele, kui 1. jaanuari seisuga:

- on ta maatüki omanik või kasutaja;
- on maatükk elamumaa või maatulundusmaa, mille koosseisu kuulub õuema kolvik;
- on sellel maal asuvas hoones maamaksu maksja püsiv elukoht vastavalt rahvastikuregistris olevatele elukoohaandmetele.

Kui maatükil on mitu kaas- või ühisomanikku, kehtib maksuvaba piirmäär 150 eurot kõikide maksumaksjate kohta ühiselt.

Raamatukogubussi KRÕÕT liikumine

JÄRVA-JAANI PIIRKOND

Esmaspäev

06.04; 20.04; 04.05; 18.05

10.00 Järva-Jaani keskväljak (~2 h)

Teisipäev

07.04; 21.04; 05.05; 19.05

10.00 Kuksema (korrusmaja juures)

10.30 Illevere tee, Kagavere

11.00 Jalgsema külamaja

11.30 Luntsi peatus

12.00 Karinu bussipeatus

12.30 Ramma bussipeatus

13.00 Metsla (korrusmaja juures)

14.00 Salutaguse (külamaja)

14.30 Tudre

15.00 Kuusna

Teisipäev

14.04; 28.04; 12.05; 26.05

10.00 Ammuta bussipeatus

10.30 Kareda bussipeatus

11.00 Esna bussipeatus

11.30 Kaljusalu talu

12.00 Esna vallamaja

12.30 Müüsleri (külatoa juures)

13.00 Põllu, Väike-Kareda küla

13.30 Silmsi bussipeatus

14.00 Väimla bussipeatus

14.40 Tagametsa, Kuksema küla

01.04.-28.05.2026

IMAVERE-KOIGI PIIRKOND

Kolmapäev

08.04; 22.04; 06.05

10.00 Eistvere mõis

10.30 Eistvere küla

11.00 Kaera bussipeatus

11.30 Nurme bussipeatus

12.30 Soolille, Võrevere

13.10 Jalametsa

13.40 Sarve, Laimetsa küla

14.00 Sepa, Laimetsa mõis

14.20 Hermani

Kolmapäev

01.04; 15.04; 29.04; 13.05; 27.05

10.00 Prandi külamaja

11.00 Väike-Kareda

12.00 Huuksi

13.00 Raja talu, Rutikvere

ARAVETE-AMBLA PIIRKOND

Neljapäev

09.04; 23.04; 07.05; 21.05

10.00 Ageri (küla keskel)

11.00 Kihme bussipeatus

12.00 Järva-Madise (vana vallamaja)

12.30 Vargamäe muuseum

13.30 Peedu

14.30 Kukevere bussipeatus

15.00 Käravete raamatukogu

15.30 Käravete korrusmajad

Neljapäev

02.04; 16.04; 30.04; 14.05; 28.05

10.00 Orgmetsa (majade juures)

11.00 Aravete Kete (korrusmajad)

12.00 Käravete raamatukogu

13.00 Jõgisoo (küla keskel)

KOERU PIIRKOND

Reede

10.04; 24.04; 08.05; 22.05

10.00 Vao seltsimaja

11.00 Ervita bussijaam

11.30 Metsaveere, Ervita küla

12.00 Saare, Ervita küla

12.45 Purga, Vao küla

13.20 Lille, Tammiku küla

14.10 Vahuküla

Teavikute tellimiseks või tagastustähtaja pikendamiseks võta ühendust bussijuht Marko Männikuga (tel 515 0895; kroot@jarvaraamat.ee).

Ettepanekuid bussi liikumise ja peatuste osas võib teha Järva Vallaraamatukogu direktorile (tel 513 0109; info@jarvaraamat.ee).

Buss liigub marsruudil üle nädala.

Järva valla tudengistipendiumi saaja õpib kaasavat haridust

KRISTI KIRSS

10. märtsil anti Järva valla ettevõtlusõhtul üle Järva valla tudengistipendium. Stipendiumi sai Ave Kaur, kes õpib teist aastat Tartu ülikooli magistriõppes kaasavat haridust ja töötab juba kümme aastat lasteaiaõpetajana Järva vallas väikeses ja armsas Peetri lasteaias, kus püütakse toetada ka erivajadustega laste kasvamist. Ave enda peres kasvab neli last. „Laste kasvatamine on mind õpetanud ja kujundanud ning sellega seoses olen arvamusel, et inimestena peaksime rohkem märkama ja panustama seal, kus seda vajatakse,“ ütles Kaur.

Tööandja sõnul on Ave äärmiselt pühendunud ja professionaalne õpetaja, kes töötab lastega südame ja mõttega. Tal on loomulik empaatiavõime ning oskus väljendada oma seisukohti ausalt ja taktitundeliselt, arvestades nii laste, kolleegide kui ka organisatsiooni tervikut.

Ave on väga õpihimuline ja arengule orienteeritud. Magistriõpingud on tema jaoks teadlik samm parema õpetajatöö suunas, eriti kaasavas hariduses, mis on tema kirg. Ta rakendab neid põhimõtteid kogu aeg ka praktikas, näiteks on ta kujundanud rühmaruumi kaasavat õpet silmas pidades ning loonud rahunemispesa, mis toetab laste emotsionaalset heaolu.

Ave on kaasahaarava loomuga meeskonnatöötaja ja suurepärase organisatsioon. Ta oskab kaasata kolleegide ning viia ideed edukalt ellu, mille heaks näiteks on eelmisel õppeaastal korraldatud kogu-

konda ühendav ja väga menukas Peetri lasteaia perepäev.

Ave on aktiivne kogukonnaliige, kes pakub oma MTÜ-ga Karede piirkonna eakatele erinevaid tegevusi ja kirjutab selleks projekte. Ta on juhendanud ladina rütmides aeroobikaringi nii Järva-Jaanis kui ka Peetris. Selline liikumine arendab ühtmoodi nii vaimset kui ka füüsilist vormi ja on saanud väga positiivset tagasisidet.

Stipendiumit vastu võttes naljatas Ave: „Kes tahab õppima minna, siis ärge minge, päris raske on.“ Ning lisas: „Tegelikult on tore.“ Järva valla tudengistipendiumi anti välja teist korda. Eelmisel aastal oli kandideerijaid viis, sel korral kolm magistriõppe tudengit. Komisjon lähtus valikut tehes sellest, milline on kandidaadi panus Järva valda nii tööalaselt kui ka vabal ajal. Tudengistipendiumi suurus on 1500 eurot.

Stipendiumi rahastatakse Järva valla eelarvest ja annetustest, millest moodustub stipendiumifond. Ühe stipendiumi 1500 eurot annab alati välja oma eelarvest Järva vallavalitsus. Teine stipendium kogutakse kokku annetustest. Teisest stipendiumist on puudu 425 eurot, mis tähendab, et 2027. aastal võib juba stipendiumi saajaid olla kaks.

Järva valla tudengistipendiumi väljaandmist saavad toetada kõik Järva valla elanikud ja ettevõtted, kandes oma toetussumma Järva valla arvelduskontole: Luminor Bank EE781700017003013430, märkusõnaga „stipendium“.

Küsitluse tulemused: Järva vald paistab silma soodsas lasteaia kohatasuga

Eesti linnade ja valdade liit viis jaanuaris 2026 läbi küsitluse, kus uuriti lasteaedade kohatasu ja toiduraha maksumuse hetkeolukorda omavalitsustes. Vastas 52 omavalitsust, nende seas Järva vald.

Tulemustest selgus, et Järva vallas on lapsevanema osalus lasteaia kohatasus (kui üks vanem on sisse kirjutatud) madalam kui mitmes teises omavalitsuses. Küsitluses osalenud 32 omavalitsuses ulatub vanema osalus kõrgema protsendini

töötasu alammäärast kui Järva vallas, kus see on 5 protsenti nii kaheaastaste kui ka kuueaastaste laste puhul. See paigutab valla pigem soodsamate omavalitsuste hulka ning aitab hoida alushariduse peredele kättesaadavana. On ka omavalitsusi, kus vanemad panustavad 10–20 protsenti.

Lapsevanemad maksavad Järva vallas toiduraha päevas 2.10 eurot. Pooltel uuritud omavalitsustest jääb toiduraha 2.20–3.30 euro vahemikku ning teine pool

jääb 1.00–2.10 euro vahemikku. Viies omavalitsuses lastevanemad toidurahasse ei panustata. Tegelik kulu toidule on Järva vallas 5.50 eurot päevas, mis teeb valla panuseks ühe lapse kohta 3.40 eurot. Paljudes omavalitsustes panustatakse lapse toidurahasse tunduvalt vähem. On ka omavalitsusi, kus toiduraha on vaid vanemate kanda.

Küsitlus uuris ka lasteaiakohatade puudust. Eestis tervikuna ei ole süsteemset kohtade puudust, probleem on pigem regionaalne

ja/või lokaalne. Suurim surve on kasvupiirkondades – eelkõige Tallinna ümbruses ja suuremate linnade lähedal. Pikemas perspektiivis võib probleem olla vastupidine. Sündimuse langus tähendab paljudes kohalikes omavalitsustes lasteaiavõrgu vähendamise vajadust. Alushariduse tegelikud probleemid pole seotud ainult kohtade arvuga, vaid ka rahastuse, tugiteenuste, regulatsioonide jäikuse ning kohalike omavalitsuste vahelise arveldusega.

„Teeme ära!“ talgupäev tuleb taas

Järva vallas asuvad korteriühistud ja MTÜ-d, kes korraldavad 1. ja 2. mail oma kodumajade ümbruses avalikku ruumi – andke endast oma piirkonnajuhile 22. aprilliks teada. Tema oskab ka öelda, kus veel sel päeval talgulistele tööd on pakkuda. Vajadusel saate oma piirkonnajuhilt 200-liitriseid prügikotte. Kui lehesodi ja pakendid on sorteeritud ja eraldi kottidesse pandud, siis aitame

sorteeritud sisuga kotid nädala jooksul ka ära viia.

Nagu tavaks saanud, on vallavalitsusel igale tegusale seltskonnale, kes osaleb talgupäeval ja on endast piirkonnajuhile teada andnud, kringel!

Küsimuste korral pöörduge oma piirkonnajuhile poole:

Järva valla Lõuna piirkond Alari Teppan tel 5302 5975

Järva valla Põhja piirkond Veiko Kurim tel 5307 0895

Järva valla lasteaiaid on suveperioodil 2026 kollektiivpuhkuseks suletud järgmiselt:

- Järva-Jaani lasteaed Jaanilill 13. juulist 31. juulini
- Koeru lasteaia Päikeseratas Koeru lasteaiarühmad 29. juunist 10. juulini ja 22. juulist 31. juulini
- Koeru lasteaia Päikeseratas Vao lasteaiarühmad 15. juunist 21. juulini
- Imavere kooli lasteaiarühmad 16. juulist 5. augustini
- Koigi kooli lasteaiarühmad 25. juunist 15. juulini
- Peetri kooli lasteaiarühmad 6. juulist 31. juulini
- Järvapesa lasteaia Ambla ja Albu lasteaiarühmad 15. juunist 14. juulini
- Järvapesa lasteaia Aravete ja Ahula lasteaiarühmad 15. juunist 14. juulini

Järva vald uuendab infokanalit: Paberleht muutub, digileht tuleb kõrvale

KRISTI KIRSS

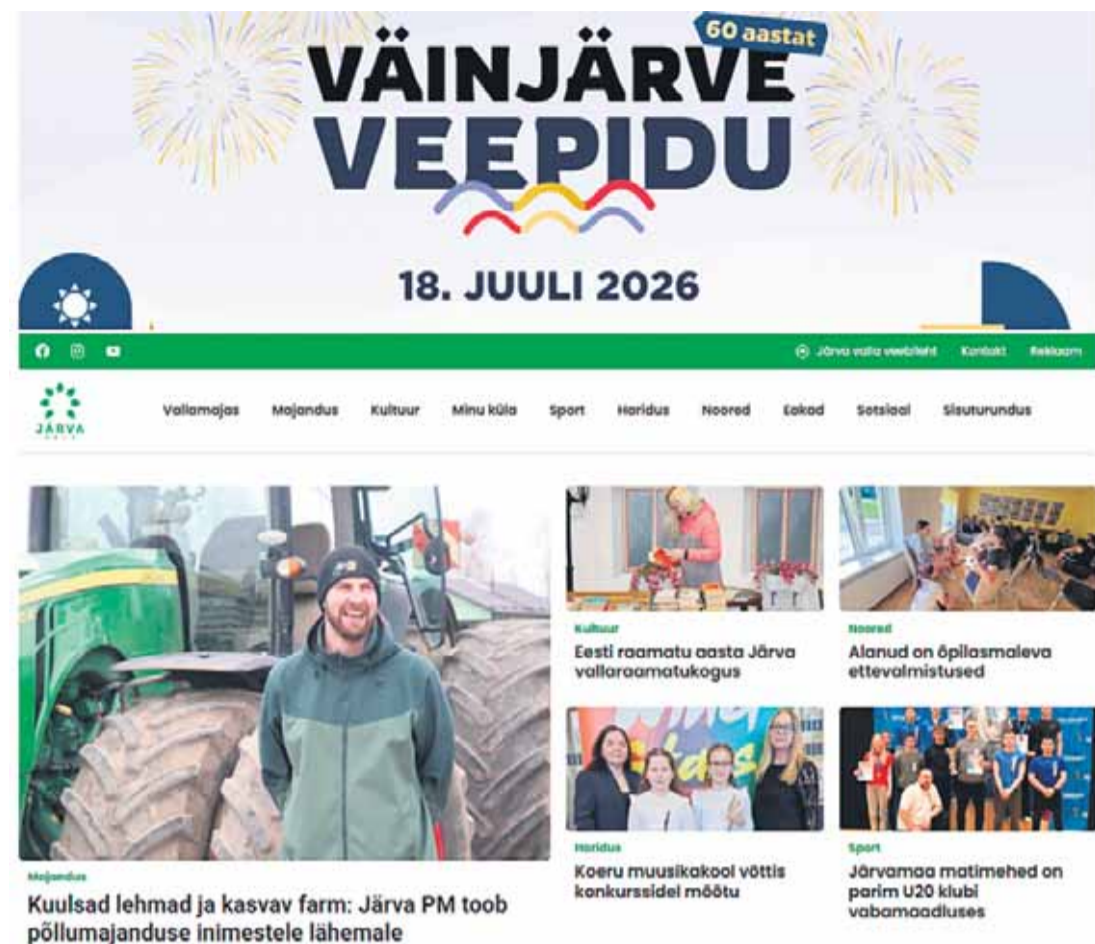
Järva vald on tegemas olulist sammu oma elanike teavitamisel, muutes senise valla lehe kontseptsiooni ning tuues selle kõrvale ka uue veebiväljaande. Muudatuste eesmärk on hoida paremini sammu ajaga, parandada info kättesaadavust ning jõuda tõhusamalt kõigi huvilisteni.

Senine 12-leheküljeline paberleht kasvab 16 leheküljeni, kuid muutub selle levitamise viis ja ilmumise sagedus. Kui varem jagati lehte tasuta poodides, raamatukogudes ja Järva valla teeninduskeskustes, siis alates

- Järva valla leht on 16. aprillist tasuline ning hakkab maksma üks euro.
- Järva valla lehe müügikohad Järva vallas: COOP-i kauplused, Meie toidukaubad, Grossi toidukaubad.
- Järva valla leht ilmub üks kord kuus, välja arvatud august, kus lehte ei ilmu.
- Ilmumisaegad: 16. aprill, 7. mai, 11. juuni, 9. juuli.
- Järva valla digileht www.jarvaleht.ee avaneb 1. aprillil ning on tasuta.
- Facebook ja YouTube: Järva vald
- Instagram: @jarvavald

16. aprillist saab paberlehte osta kauplustes sümboolse hinnaga – üks euro. Järva vallavanema Toomas Tammiku sõnul sün-

dis otsus praktilisest vajadusest. „Me nägime tasuta versiooni puhul seda, et teinekord võeti lehti korvist rohkem kui vaja läheks.

Leht kadus lettidelt,“ ütles ta. Kojukanne lõpetati aga seetõttu, kuna see läks ebamõistlikult kalliks, moodustades poole lehe eelarvest – ligi 20 000 eurot aastas. Samuti jõudis leht lugejateni viitega, ilmumisest postkasti jõudmiseni läks ligi nädal aega.

Tasuline süsteem aitab Tammiku sõnul tagada, et leht jõuab nendeni, kes seda päriselt loevad. „Sümboolse hinnaga müük on mõeldud selleks, et lehte tarbitakse eesmärgipäraselt – uudiste lugemiseks,“ lausus ta. Lisaks muutub täpsemaks tiraaž ning väheneb ületootmine, mis aitab hoida kulusid kontrolli all. Tasuta jääb võimalus lugeda paberlehte kohapeal Järva valla raamatukogudes. Lisaks väheneb Järva valla paberlehe ilmumise sagedus. Järva valla leht hakkab alates aprillist ilmuma üks kord kuus, välja arvatud augustis, kus lehte ei ilmu.

Oluliseks uuenduseks on aga digilehe www.jarvaleht.ee käivitamine, mis alustab 1. aprillil ja on tasuta. „See on kindlasti suur muutus, millega eristume teistest omavalitsustest. Ja see annab

võimaluse kajastada ka sündmusi, mis paberlehe pinna nappusel muidu kuskil kajastamist ei leiaks – kõik, kes on valla elust huvitatud, saavad nüüd rohkem lugeda, mis toimub ühes või teises valla otsas,“ lausus Tammik. Seni on Järva valla lehte saanud PDF-kujul lugeda Järva valla kodulehelt. Digilehe puhul on tegemist eraldi veebiväljaandega, kus saab jälgida Järva vallas toimuvat operatiivselt. „Vaadates, kuidas uudiste tarbimine on liikunud suures osas veebi, arvan ma, et see oli ainuõige samm,“ lisas Tammik. Omavalitsustest on Järva vald üks esimesi, kellel on digileht.

Eesti linnade ja valdade liit (ELVL) viis detsembris läbi küsitluse, kus uuris vallalehtedega seonduvat. Küsitluse tulemusel on paljudel omavalitsustel digiversioon olemas, kuid levinum lahendus on trükilehe avaldamine PDF-ina. Eraldi veebiversioon ja sisupõhised digikanalid on pigem harvemad. ELVL tõi küsitluse tulemusena välja: „Siin jookseb kokku kaks maailma. Omavalitsused on avalik sektor

ning avaliku sektori veebidele kehtivad digiligipääsetavuse nõuded (tajutavus, talitlusvõime, mõistetavus, töökindlus).“ Järva valla paberlehe veebiversioon on lihtsasti loetav nii arvutist kui ka mobiilist.

Tammiku sõnul võimaldab veebileht kajastada rohkem uudiseid ja kiiremini. Digiväljaanne koondab mitmekesist sisu: kajastatakse vallamajas toimuvat, ettevõtlust ja maaelu, kultuuri, sporti, haridust, noortega seonduvat, eakate elu, sotsiaalvaldkonda. „Eraldi rubriik on „Minu küla“, kus me soovime kajastada meie külates ja kogukondades toimuvat,“ lisas Tammik. On võimalus lisada sündmuste juurde galerii ning luua gallup.

Lisaks digilehele ja paberlehele jagab Järva vald infot ka oma kodulehel www.jarvavald.ee ning sotsiaalmeediakanalites. Uuenduste keskmes on selge eesmärk – tuua oluline info inimestele lähemale, muuta see kättesaadavaks ning pakkuda ajakohast ja sisukat ülevaadet Järva valla elust.

JÄRVA VALLA KORTERIÜHISTUTE INFOPÄEV

Neljapäeval, 9. aprillil kell 17.30
Koeru kultuurimajas (Paide tee 3, Koeru alevik)

17.30–17.40 sissejuhatus

17.40–18.10 Kodanikuühiskonna Sihtkapitali taotlusvoorust

Eva Seera, KÜSK-i projektijuht

Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK) avas 30. märtsil uue toetuse meetme, mille kaudu saavad kogukonnad kuni 50 000 € toetust, et parandada oma kriisivalmidust.

18.10–18.40 Korteriühistute toimepidevuse tõstmise taotlusvoorust

Malle Hermanson, Lääne Päästkeskuse ennetusbüroo ennetuspartner

18.40–19.00 Varjumiskohtadest

Lauri Ilves, Lääne Päästkeskus, Aravete komandopealik

19.00–19.15 Järva valla prügimajade toetusmeetmest

Triin Tippi, Järva valla abivallavanem

Hea võimalus viia oma kogukonna ideed ellu ja olla paremini valmis erinevateks kriisideks!

Järva Valla Leht

Järgmine Järva Valla Leht ilmub 16. aprillil

Kuulsad lehmad ja kasvav farm: Järva PM toob põllumajanduse inimestele lähemale

KRISTI KIRSS

2026. aasta algusest võib kohata Facebookis senisest enam videoid, kus staaridena säravad lehmad. Põllumajandusettevõtte Järva PM OÜ otsustas tuua enda tegemised nähtavale ja seda videotega, mis tutvustavad meelelahutuslikult nii ettevõtte ajalugu kui ka praeguseid toimetusi. „Sotsiaalmeedia põhieesmärk on, et inimesed oleksid meiega tuttavad,“ ütles Järva PM OÜ juhatuse liige Tõnis Jairus. „Näitame seda, mis meil oli eelmisel hooajal, näitame seda, mida teeme praegu. Meil on vahva fototeek, kus on väga vanad pildid,“ lisas Jairus.

Järva PM on teravilja- ja piimatootmisettevõtte, mis sai alguse 1949. aastal asutatud Järva kolhoosist. Ettevõttel on ligi 3000 hektarit põllumaad ja üle 700 lehma. „Ja see arv kasvab iga päevaga,“ viitas Jairus lehmadele. Nende Facebooki kontol Järva PM on nüüd juba rohkem jälgijaid kui on farmis lehma – 752. Aasta tagasi oli ettevõttel 540 lehma ja 2200 hektarit maad. Põllud paiknevad pigem kompaktselt, pikim ots on 20 kilomeetrit. Järva PM-i põllud jooksevad Koeru staadioni serva välja. Staadioni servast on näha töökojahoonet üle põllu ja sealt edasi tuleb farmikompleks.

Kuulsad lehmad

Järva PM-i Visusti farmis leidub nii mustavalge- kui ka punasevalgekirjuid lehma. „Meil on üks Andre farmist pärit loom, kelle nimi on Lontkõrv, sest ta mängib oma kõrvadega, tal on kõrvad kogu aeg lontis,“ näitas Jairus ühte erilist lehma. Kõikidel lehmadel aga nime polegi, on number programmis, mis annab infot lehma kohta – millal poegis, millal liikus ühest aastast teise jne.

Lehmade lüpsmisel kasutatakse lüpsikaruselli. Lüpsikarusellis käivad lehmad kolm korda päevas. Töötajad töötavad 12-tunniste vahetustega, kus ühte vahetusse mahub 1,5 lüpsikorda. On ka neid lehmaid, kes käivad lüpsil kord päevas. Keskmiselt annavad Järva PM lehmad 34 liitrit piima päevas, kuid on ka neid, kes annavad 50 või isegi 80 liitrit.

„Meil on selline leping sõlmitud, et päevas peame müüma vähemalt 15 tonni piima. Või-

me müüa ka rohkem. Lepingus on sees, et ostja on kohustatud meie toodetud piima ära ostma,“ selgitas Jairus. Alles 2025. aasta oktoobris oli mahutavus 17 tonni piima, detsembris osteti kaks mahutit juurde, mis suurendas mahutavust 32 tonnini. Hetkel toodetakse 20–21 tonni päevas.

Laudad on ehitatud nii, et ühte gruppi mahub 130 looma, aga Järva PM-il on vähemalt esialgu eesmärk hoida ühes grupis 100 looma, et oleks rohkem ruumi nii magada kui ka süüa – see tagab lehmade parema heaolu.

Side kogukonnaga

Lisaks sotsiaalmeediale ollakse nähtaval ka teisel moel. 19. märtsil toimus üle-eestiline aktsioon „Põllumajandus ristteel“, et juhtida tähelepanu toidutootmise tulevikule. Järva PM otsustas tutvustada sel päeval oma tegemisi Koeru kogukonnale. Aleviku neljas kohas sai tutvuda põllutöömasinatega: traktoritega, sügavkibestiga, randaaliga, söödamiksriga, silovedamise autoga ja väetisekülvikutega. Tegemist oli väikese osaga kogu Järva PM-i tehnikast. „Me tahame, et need inimesed, kes meil siin naabriks on, teaksid, mida me

teeme, kuidas me teeme, oleksime rohkem seotud. Eesmärk on ka see, et saaksime tööle rohkem inimesi, kes siinsamas elavad,“ rääkis Jairus.

Jairus on Järva PM-is töötanud aasta aega. Tema vana-vanaisa kodu oli Väinjärvel, tänaseks on sellest järel varemed. Jairus on sündinud ja kasvanud Pärnumaal (haldusreformi järgi Läänemaal). Koerus käib ta töö asjus, kuid soovib olla ka osa kogukonnast. Kogukonda aitab Jairuse sõnul sulanduda hea suhtlemisoskus ja ettevõtte tegevuste tutvustamine. 19. märtsil käisid põllutöömasinatega tutvumas lisaks täiskasvanutele ka lasteaija- ja koolilapsed. Hommikul külastas Jairus Koeru keskkoolis, kus õpilased avaldasid soovi farmi külastada ning oli ka neid, kes uurisid suvise töö võimalust. Lapsed küsisid, kuhu hernepõllud tulevad ja kas saab raksus käia. Arutleti taimekaitsevahendite üle, mis on ohutu ja mis mitte.

Maapoist loomakasvatusejuhiks

„Ma olen maapoiss, loomad on olnud minu elus kogu aeg,“ ütles Jairus enda kohta. Pärast

kooli lõppu soovis ta õppima minna metsandust, aga ei saanud sinna sisse. Teine valik oli loomakasvatus. Pärast bakalaureusekraadi omandamist hakkas Jairus kohe loomakasvatusejuhina tööle ning suundus peagi end magistriõppesse täiendama.

Juhirolli on Jairus kandnud ligi 11 aastat, Järva PM on nimikirjas neljas. Varasemalt on ta olnud loomakasvatusejuht Lääne-Virumaal Artiston Grupis, Sadala Piima tegevjuht, nõustaja rollis põllumajanduses. Ta on kogunud ka läbipõlemist ja taibanud, et talle meeldib olla pigem kogu tegemise sees, rakendada oma ideid ning kasvatada ettevõtet.

Jairuse sõnul on põllumajandus kümne aasta jooksul omajagu muutunud. Oluline on näha tervikpilti. „Seitse asja võivad olla ülihead, aga kui üks asi lülist ei kõlba mitte kuskile, on lõpptulemus ikkagi keskpärane. Kui parandada, peab kõiki asju koos parandama.“

Kogemusest olulisem on tahe

Järva PM-is töötab 34 inimest, sellest põllu poole peal on kuus, kuus teevad administratiivset tööd ja ülejäänud

tegutsevad farmis. Farmis jätkub tööd aasta läbi. Põllutöö on hooajalisem, kuid Järva PM rakendas oma töötajaid sel aastal ka ehitustöösse – taastatakse vanu hooneid, parandatakse lüpsilauda tingimusi.

Äriregistri andmetel on ettevõtte keskmine palk 2400 eurot. „Töötajaid on vaja. Kui me korralikult palka ei maksa, siis me töötajaid ei saa,“ ütles Jairus. Järva PM on arenev ettevõtte, kus hinnatakse inimeste tagasisidet. Mõned mured saavad kiiresti lahendatud, mõned võtavad pisut kauem aega. „Me tahame, et oleksid head tingimused. Et inimestel oleks töö käimiseks koht, kuhu nad tulevad hea meelega,“ ütles Jairus.

Praegu on ettevõttel kolm renditöötajat, aga eelistatud on pikaajaline püsiv töötajaskond. Kasvuprotsess on käimas, suveks oleks vaja juurde ühte või kahte kuivatit operaatorit, sest juurde tuleb kaks kuivatit. „Tahet tööd teha,“ vastas Jairus küsimusele, mida ta töötajalt ootab. „Ma isegi eelistan neid, kellel ei ole varasemat kogemust. Õepoeg tuli hiljuti meie ettevõttesse tööle – tal ei ole varasemat põllumajanduskogemust, aga ta on täitsa

tubli. Teised töötajad kiidavad ja ütlevad, et ta saab väga kiiresti asjadest aru. Tal ei ole selliseid halbu harjumusi, mida oleks vaja ümber koolitada,“ selgitas Jairus.

Suunaks paindlikud töötajad

Järva PM soovib hiljemalt viie aasta pärast alustada uue tootmisüksuse rajamisega või kui enam ei suuremaks kasvata, siis jaotada tegevusi ringi näiteks bränditoodete loomisega või erinevate projektidega. Efektisuse kasv on ka tore, aga kui töötajaid on väga vähe, võib see keeruline olla. „Ma pigem näeksin, et tulevikus on meil tööl rohkem inimesi, aga nad teevad ajaliselt vähem tööd. Et töötajad oleksid paindlikumad,“ ütles Jairus. Näiteks on inimesi, kes tahaksid käia tööl kaks päeva nädalas ja see võiks olla tulevikusuund. Oluline on ka see, et inimesed saaksid normaalselt puhata. „Tahaks, et inimestel oleks ka väljaspool tööd elu,“ lisas ta.

Jairus loodab, et uus põlvkond, kes peale kasvab, soovib põllumajanduses töötada. Järva PM-is on pigem noor kollektiiv. Põllu poole peal on keskmiseks vanuseks 35 eluaastat, loomakasvatases 44.

Valla hea käekäik sõltub ettevõtetest

KRISTI KIRSS

10. märtsil toimus kuues Järva valla ettevõtlusõhtu. „Ma arvan, et valla hea käekäik sõltub ikkagi teist, ettevõtteid. Ilma teieta me hääbuksime kiiresti. Nii et olge tublid,“ ütles Järva vallavolikogu esimees Jüri Ellram. Ellrami sõnul võiks side kohaliku omavalitsuse ja ettevõtete vahel olla tihedam. Ta pakkus välja, et võiksid toimuda ettevõtluse ümarlauad, kus saaks arutada näiteks ettevõtete murede üle. „Kõige suurem mure on see, kas meil jätkub töötajaid, kes oleks igapäevaselt valmis oma panust andma,“ tõi Ellram välja ühe murekoha.

Järva valla avalike suhte peaspetsialist Arnika Tegelman rääkis suurimatest maksumaksjatest. Tegelmani sõnul on need jäänud aastate jooksul samaks, muutunud on vaid järjekord. Järva valla suurimad maksumaksjad on Järva vallavalitsus (414), Konesko (177), Koeru hooldekeskus (72), COOP (64), AS E-Piim tootmine (48), Fineltec (47). Sulgudes olev arv ei viita töötajate arvule, vaid nende inimeste arvule, kelle maksud laekuvad Järva valda. Mida rohkem on vallas pakku- da elamispindasid nagu näiteks Imavere üürimaja, seda rohkem on ka Järva vallas töötajaid, kes maksuraha valda toovad.

Ettevõtlusõhtul külastati Saint-Gobain Eesti AS Aravete tehast, Aravete Metallitööde OÜ-d ning Terasman OÜ-d. „Üpris raske on leida, see on väga spetsiifiline töö,“ viitas Aravete metallitööde juhatuse liige Agu Ojamäe töötajatele. 24. veebruaril 2022 tungis Venemaa Ukrainasse ja see ei jätnud puutumata ka Eesti inimesi. Aravete Metallitöodes toimus suur koondamine. Kui siis oli kaksteist töötajat, on nüüd alles kuus inimest koos administratiivse poolega. Vajadusel palgatakse lisatööjõudu, aga töötajad peavad kindlasti vastama teatud nõuetele. Ojamäe sõnul kasvavad

Ukraina sõjaga metallihinnad kolm korda. See kestis umbes aasta aega, siis hakkasid need taas tasapisi langema. Aravete Metallitööl on omad koostööpartnerid, kellele tooteid tehakse, kuid võetakse vastu ka eraisikute väiksemaid töid.

Ettevõtlusõhtul pakkus Kete kohvikus muusikalisi ampse Teet Kustav Paarmaa, kes õpib Põhja-Järva kooli Albu õppekohas ning käib Koeru muusikakooli Albu filiaalis. 8. klassis käiv noormees on juba ka ise ettevõtlusega kokku puutunud. Eelmise aasta suvel mängis ta Aravete poe ees pilli ning kogus taskuraha. „Läks väga hästi,“ ütles ta. Mõnel päeval küündis tasu lausa 60 euron.

Tööõnne teemal kõneles Tiina Saar-Veelmaa, kes tõi välja 12 sammu õnnelikuks (töö)eluks: tänulikkus, jagamine, abistamine, tervislik toit, treening, uni, värske õhk, uued kogemused, head suhted, meditatsioon, tähendus, naeratus. Saar-Veelmaa tugines oma ettekandes teadus-

likele uuringutele. Ta tõi välja kirglike inimeste läbipõlemise ärahoidmise kuus aspekti: 1. Inimesed vajavad otsusteks iseseisvust. 2. Kollektiivi enda ümber ja kedagi, kes suudaks neid asendada. 3. Igapäevast tunnustust, et

ollakse õigel teel. 4. Mõistlikku koormust ja piisavalt puhkust. 5. Ootust, et elujärg läheb iga päevaga paremaks. 6. Ausust, avatust, et saab asjadest rääkida nii, nagu need on.

MTÜ Järva Arengu Partne-

rid konsultant Terje Kuusmann tutvustas septembris avaneva LEADER-meetme 2.1 ja 2.2 (ettevõtluse arengu toetus) võimalusi. Maaelu teadmuskeskuse innovatsioonikonsultant Sille Pudal tutvustas teadmuskeskuse

tegevusi. Kohal oli ka SA Järvamaa uus ettevõtluskonsultant Valdo-Kristo Vimmsaar. Tuuleenergia teemasid tutvustas Klaire Kuusk Vindrist.

Kohal olid ka Järva vallavalitsuse ja volikogu esindajad.

Kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor toetab kogukondi

2. märtsist kuni 2. aprillini on avatud kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor, kust kogukondadesse panustavad vabaühendused ja sihtasutused saavad oma tegevuseks toetust küsida.

Kohaliku omaalgatuse programmiga soovitakse kaasa aidata tegevate ja omaalgatusel põhine-

vate kogukondade tekkimisele ning püsimisele. Toetust saab taotleda meetmest „Kogukonna areng“ (maksimaalne toetus 2500 eurot), millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevdamisele ja tihedama koostöö tekkimisele ning meetmest „Investeeringud ja

kogukonnateenuste arendamine“ (maksimaalne toetus 4000 eurot), millega panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisele ja arendamisele ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisele.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides tegutsevad vabaühendused ja sihtasutused, kus ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole. Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on olenevalt tegevusest kuni 4000 eurot ning omafinant-

seering peab olema 10 protsenti projekti kogumaksumusest.

Toetuste määr elarves on 2026. aastal kokku 44 276 eurot. Taotlusvooru viib Järvamaal läbi SA Järvamaa ning taotlus tuleb esitada elektrooniliselt e-toetuse süsteemis hiljemalt 2. aprilliks kell 16.30.

Täiendav info, abimaterjalid

ja taotluste lingid, hindamise juhendid jms on leitavad SA Järvamaa kodulehelt (jarva.ee) „Kohaliku omaalgatuse programmi“ viite all olevatelt linkidelt.

Lisainfo:
Maile Kesküla
KOP tehniline menetleja
Tel: 5561 6331
E-post: maile@jarva.ee

Veenädal käib täie hooga. Esmaspäeval kõneles AS Järva Halduse juhataja Andreas Sapas Vikerraadios Kristo Eliase saates "Ökoskoop", kuidas toimib ühes väikeses vee-ettevõttes joogivee tootmine ning reovee kanaliseerimine ja puhastamine. Neljapäeval, 26. aprillil kell 11 tutvub Koeru biopuhasti (pildil) tööga Koeru lasteaia Päikeseratas Võilillede rühm.

Hoiame joogivee puhtana

Sel aastal toimub esimest korda üle-eestiline veenädal, mis kestab 21.–28. märtsini. Tegemist on uue algatusega, mille eesmärk on pöörata rohkem tähelepanu vee väärtusele ning tuua see teema inimestele lähemale.

Vallavalitsusse on jõudnud mitme vallakodaniku mure seoses ebakorrekse reovee käitluse-

ga valla territooriumil. Tuletame käesolevas kirjatükis inimestele meelde vallas kehtivat Järva valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja, mis on vastu võetud 22.12.2022 volikogu määrusega nr 29.

Järva valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri kohaldub juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes tegelevad reovee koht-

käitlusega, osutavad või kasutavad puhastusteenust.

Ühiskanalisatsiooni puudumisel saab kohtkäitlussüsteemi lahendamiseks reovee tekitaja rajada lekkekindla kogumismahuti või rajada omapuhasti.

Reovee kogumisalata kompaktses asustusega aladel (näiteks külasüdamed vms), kus ei ole võimalik tagada heitvee immutuskoha nõue-

tekohast kaugust ümbruskonna puur- ja salvkaevudest ja kus on oht puurkaevude vee saastumiseks, tuleb reovesi koguda lekkekindlase kogumismahutisse.

Kohtkäitlussüsteemi rajamisel tuleb kindlasti suhelda ka valla ametnikega, kes tulevad ja vaatavad vajadusel kohapeal olukorra üle, et välistada olukordi, kus tellitud kallite tööde tulemusel

reostatakse omaenda või naabrite joogivett. „Paraku on Järva vallas seda juhtunud,“ ütles Järva vallavalitsuse keskkonna peaspetsialist Leiger Metsalu.

Reovee kohtkäitlussüsteemi kasutamise ja hoolduse eest vastutab selle omanik. Omanik peab tagama reovee kohtkäitlussüsteemi korrashoiu ja õigeaegse tühjendamise. Omapuhasti seisukorda peab kontrollima ja hooldustööd tegema vastavalt omapuhasti hooldusjuhendile, kuid mitte harvem kui üks kord kuue kuu jooksul majapidamistes, kus elatakse aasta ringi, ja üks kord aasta jooksul majapidamistes, mida kasutatakse periooditi. Kontrolli tulemused ja sooritatud hooldustööd tuleb kanda kirjalikus vormis peetavasse hoolduspäevikusse.

Kohtkäitlussüsteemi omanik on kohustatud viivitamatult teavitama Järva valla ametiasutust igast avariist ning võtma tarvitusele kõik meetmed tekkinud reostuse kõrvaldamiseks ja keskkonnaohutuse tagamiseks.

Reovett ja kuivkäimla sisu on lubatud purgida üksnes spetsiaalses purgimiskohtadesse või vee-ettevõtja määratud kohta. Väljaspool spetsiaalseid purgimiskohti on reovee keskkonda juhtimine ning kuivkäimla sisu kompostimine, laialilaotamine või maasse kaevamine keelatud.

Purgimine tähendab, et kodu kokku kogutud reovesi, kuivkäimla sisu või korralise hoolduse käigus tühjendatav biopuhasti sisu viiakse vastava masinaga biopuhastisse, esmalt seal asuvasse eelmahutisse ehk purglasse, kustkohast see väiksete koguste kaupa biopuhastisse juhitakse. Biopuhastis toimuv protsess on elus protsess ja seetõttu ei tohi kogu paakauto sisu korraga biopuhastisse juhtida, sest suur kogus värsket reovett rikub toimiva elusprotsessi.

Ettevõtja, kes osutab purgimisteenust, on kohustatud väljastama kliendile arve, kus on toodud ettevõtja andmed, kohtkäitluskoha aadress, äraveetava reovee kogus ja kuupäev.

Täpset süsteemi kirjeldust ei peagi iga inimene teadma, aga teadma peab seda, et kodus ei tohi reovett ilma puhastamata loodusesse juhtida. „Keegi ei ole keelanud elada nii, nagu elati sada aastat tagasi, kui aianurgas oli kemmerg ja sauna pesuvesi lajatati heki alla ning silmapesuvesi viidi toast ämbriga välja,“ ütles Metsalu. „Aga kui sa paigaldad maja juurde aukudega tünni, nagu üheksakümnendatel tehti, kust vedelam osa maasse voolab ja kord aasta või paari tagant keegi ka paksemat kraami vähemaks tõmbab, siis see on tänapäeval keelatud tegevus. Kui kellelgi on veel kirjeldatud

KOMMENTAAR

ANDREAS SAPAS

AS-i Järva Halduse juhatuse liige

Järva vallas ei vasta 99 protsenti kohtkäitluseadmetest nõuetele. See on avalik saladus, et inimestel on pumbad mahutites ja solgivett pumbatakse põllule või metsa alla. Ühes külas on üle riigitee veetud voolik ja solki pumbatakse üle selle. Reovett tuleb käidelda!

Mitmeid aastaid tagasi võttis Järva vallavolikogu vastu reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja. Miks seda määrust ei täideta? Meil puudub tööriist järelevalveks. See on probleem kogu riigis – reovett ei käidelda õigesti.

Pakume puhastusteenust Järva-Jaani ja Koeru piirkonnas. Hind läheb kliendile kalliks, kui peame kaugemale sõitma – igas piirkonnas on oma vedaja. Siin on käputäis inimesi, kel on mahuti ja kes tellivad süsteemiliselt fekaaliveo teenust. Nende juures, kes on saanud hajaasustusprogrammist toetust ja on rajanud biopuhasti, käime aastast vaid korra.

Mul on vahel inimestest kahju, kui neljaliikmeline pere paigaldab viietonnise kinnise mahuti – kuus peaks seda tühjendama paar-kolm korda, mis teeb rahaliselt 150 eurot reovee äraveo eest. Selle aseme et rajada biopuhasti: valla ja riigi poolt saad toetuse ning maksad aastast ainult korra selle tühjendamise eest. Nii hakataksegi pumpama reovett kuhugi kodu lähedale. See võib aga rikkuda oma kaevu vee.

Teine reaalsus on see, et oleme rajanud ühiskanalisatsiooni trasse, millega liitujaid pole. Näiteks rekonstrueerimise käigus rajati aastal 2017 Ahula-Seidla-Kaalepi kanalisatsioonitrass. See on kulukas. Veel eelmisel aastal oli trassiga liitunud klientide arv ümmargune null. Eelmisel aastal tuli esimene liituja, sel aastal soovib ka üks inimene liituda.

tünn maa sees, siis selle vahetamiseks on juba üle kümne aasta toetusmeede olnud, kus kinnistum Omanik maksab ainult kolmandiku projekti hinnast.“

Kui varem oli valla territooriumil lubatud imbväljakuid ehitada, siis nüüd neid enam ehitada ei tohi, vald annab välja ehituslube ainult biopuhastite. Põhjuseks veeseaduses viidatud kriteerium, et kaitsmata ja nõrgalt kaitsitud põhjaveega aladel tohib reovett põhjavee juhtida pärast selle bioloogilist puhastamist. Järva valla territooriumil on valdavalt kaitsmata ja nõrgalt kaitsitud põhjavesi.

JÄRVA-JAANI SINILILLERETK 2026 12.APRILLIL

REGISTREERUMINE PASTORAADI MAJA EES (PIKK 54)
KELL 12.00-13.30
TEGEVUSPUNKTID RAJAL AVATUD KUNI 15.00

Põhja-Järva taidlejatepidu

2. aprillil kell 19.00
Uksed avame kell 18.30

ALBU RAHVAMAJAS

Esinevad kõik piirkonna täiskasvanud taidlejad

Pärast kontsertetendust mängib tantsuks **ANDRUS KURVITS**

Pealtvaatajate pilet 5€, müügil kohapeal sularahas

Laua katab igaüks ise

Tavapärasest erilisem õppenädal tõi Järva-Jaani koolinoored kogukonnale lähemale

10.–13. märtsini toimus Järva-Jaani koolis seostatud õppenädal teemal „Minu Järva-Jaani – ajalugu, loodus ja inimesed“. Nädala eesmärk oli uurida oma kodukohta erinevate õppeainete kaudu ning lõimida omavahel ajalugu, loodusõpetus, eesti keel, ühiskonnaõpetus, kunst, liikumine, ettevõtlus ja tehnoloogiaõpe. Õppetegevused toimusid tavapärasest erinevas vormis – praktiliste ülesannete, õppekäikude, kohtumiste ja koostööprojektide kaudu.

Nädala jooksul liikusid õpilased koolimajast ka väljapoole, et tutvuda oma kodukoha paikade, inimeste ja asutustega. Koolis käisid samuti mitmed külalised, kes tutvustasid oma tööd ja kogemusi ning rääkisid kogukonna elust.

Seostatud õppenädala tegevused algasid tegelikult juba nädal aega varem, 2. märtsil, kui kooli külastas valla meediaspetsialist Kristi Kirss. Ta rääkis 6.–9. klassi noortele oma igapäevast ja vajalikest töövahenditest, milleks on eelkõige arvuti, pildistamiseks ja salvestamiseks vajalik telefon ning auto. Samuti kirjeldas ta enda erinevaid tööülesandeid, tuues mitme seast välja nii info kogumise ja intervjuude tegemise artiklite jaoks kui ka sotsiaalmeediatöö.

Kohtumise üks põhieesmärke oli tutvuda sellega, kuidas pannakse kokku valla ajaleht ning millistest osadest ja teemadest see koosneb. Õpilased said selge ülevaate, et lehes tutvustatakse alati teemasid ja inimesi, kes millegi põnevaga silma paistavad, ning et ka õpilastel endil on võimalus ajalehes esindatud olla. Koolinoortele jäi enim meelde, et lehe teemad võivad küll veidi muutuda, kuid spordi osa on enamasti alati sees.

Õppenädala tegevused jätkusid 10. märtsi hommikul, kui algklasside õpilased suundusid koos endise õpetaja Anu Nurga ja tema koera Atsiga looduskäikule avastama Järva-Jaani loodust ja selle eripära. Uuriti ka kohalikke loodusobjekte, millest jagus kõneainet veel koolimajjagi. Suuremate klasside õpilased jagati aga kahte suurde gruppi, nooremad õpilased suundusid vanade piltidega ajarännakule Järva-Jaani tänavatele ja vanemad kohtumisele Järva valla noorsootöökeskuse juhataja Aune Suve-Kütiga. Ta andis hea

ülevaate ürituste planeerimisest ja projektide kirjutamisest. Õpilased said teada, millest tuleb alustada ürituste planeerimisel, millistele abistavatele küsimustele tasub alguses vastuseid otsida ning kuidas ja milliseid rolle jagada. Jaguneti klassiti gruppideks ning õpilased said päriselt neid ees ootavate ürituste planeerimist harjutada. Näiteks sai 8. klass teha ettevalmistusi 9. klassi tutipäevaks, mõeldes väl-

ja esialgse päevakava ja vahvad tegevused. Noorsootöökeskuse juhataja suunas neid mõtlema küsimustele ja eesmärkidele, millele nad ise varem ei olnud mõelnud, kuid mis ürituste toimimiseks olulised on.

Kohtumise lõpus rääkis Aune Suve-Kütt üle ka selle, et valla noorte omaalgatusprojektide tarbeks saab küsida toetust. Ta selgitas taotlusvormi nõudeid ning motiveeris noori tegudele,

et kui nad tahavad oma koolis või kodukohas midagi põnevat korda saata, peavad ise algatust näitama.

Need õpilased, kes sel hetkel ürituste planeerimisest osa ei saanud, rändasid aga vanade piltidega Järva-Jaani tänavatel. Nende jaoks algas päev põhjaliku sissejuhatare ja kokkulepete seadmise inglise keele klassis, kus õpetaja Mart Piiraja andis ülevaate eesolevast rännakust.

Igast klassist valiti välja kaks õpilast, kellest üks luges kaarti ja teine postitas vajalikke pilte. Rännaku eesmärk oligi vanade piltide toel leida Järva-Jaanist üles see, mis on tänasel päeval selle asemel või vanemast ajast järele jäänud. Rännak õpetas noortele meeskonnatööd, ajaplaneerimist, orienteerumist Järva-Jaanis ning vajadusel ka probleemide lahendamist ja teistega arvestamist.

Õpilased rändasid veidi üle tunni aja ning said selle jooksul teada palju põnevat. Näiteks teavad nad nüüd, kus asus vanasti Puškini tänav või millist ajalugu kannavad endas hooned, millest nad iga päev mööda jalutavad. Samuti oskavad nad öelda, kus asus kunagi kinga-, kala- ja manguasjapood või juuksur ja kust sai tuttavale telefoniga helistada.

Samad tegevused jätkusid ka 11. märtsil, aga seekord teiste gruppidega. Need, kes eelmisel päeval kohtusid noortejuhiga, läksid sel päeval ajarännakule. Algklasse ootasid ka sel päeval ees toredad külaskäigud ja lood. Külastati kirikut, kus soovijatel oli võimalus ka kirikutorni ronida ja sealt Järva-Jaani vaadet nautida. Põnevaid lugusid elulust pajatas aktiivse ajalootunni raames Anne-Mai Jüriso ning koolis käisid külas ka Järva-Jaani päevakeskuse tegusad vanavanemad, kes jagasid õpilastele oma noorusaja mälestusi ja vahvaid seikasid.

12. märtsi hommikul suundusid koolipere taas majast väljapoole. Algklasside õpilased külastasid kohalikke ettevõtteid: Arctic Finland House'i, E-Piima, Ilutuba, PuDu butiiki ja Metstasuse Agrot. Õpilased said selge ülevaate, millist tööd tehakse Järva-Jaanis ja selle ümbruses. Põhikooli noorte hommik möödus aga valla teeninduskeskuses. Paljude õpilaste jaoks oli külas käik esmakordne ja seetõttu eriti huvitav. Valla Põhja piirkonna juht Veiko Kurim tegi õpilastele sisuka tuuri, tutvustades ruume, eri valdkondade inimesi ja edasisi suuri plaane Järva-Jaanis. Õpilased said tutvuda isegi abivallavanema päevagraafikuga, milles oli väga palju tegevusi ja olulisi kohtumisi. Kooli külastanud meediaspetsialisti kabineti tundsid nad ka nimepidi ära.

Kohtumise järel, koolipäeva lõpus, said põhikooli noored osa ka õpilaste psühholoogi-

Kommentaari

MARIS PIROJA

Järva-Jaani kooli õppejuht

Järva-Jaani koolis on selliste õppenädalate korraldamine kujunenud traditsiooniks alates 2017/2018. õppeaastast – esimestel aastatel toimusid need kolm korda õppeaastas, viimastel aastatel aga 1–2 korda aastas. Nädalate eesmärk on arendada õpilaste üldpädevusi, lõimida eri õppeaineid ning aidata luua seoseid teadmiste ja valdkondade ning päris elu vahel. Samuti pööratakse tähelepanu loovuse arendamisele ehk oskusele rakendada varasemaid teadmisi uutes olukordades uudsel viisil, mitmekesistada tavapärasest õppetööd ning suurendada õpilaste koostööoskusi.

liste baasvajaduste ja nende toetamise maailmakohvikust. 5.–9. klassi õpilased jagunesid segagruppidesse ning liikusid laudkonnast laudkonda, et arutleda oluliste teemade ja küsimuste üle. Teiste seas räägiti teemadel nagu “Kuidas saavad õpilased üksteise heaolu toetada?”, “Õpilaste võimalus ise otsustada”, “Õpetajate roll õpilaste heaolu toetamisel” ja “Kuuluvustunne koolis”. Õpilased jagasid avatult enda seisukohti ja panid olulisemad mõtted ka kirja. Segagrupid andsid võimaluse kuulda iga klassi mõtteid ja erinevaid vaatenurki. Täna on maailmakohviku aruteludest tehtud ka põhjalik kokkuvõte, mida saab koolikoridori seintelt lugeda ja meelde tuletada.

Seostatud õppenädala viimane päev pühendati emakeelepäevale. Suuremad õpilased osalesid olulisemate kirjanike kohta tehtud viktoriinil ning väiksemad kohtusid kirjaniku Maarja Astoveriga. Mõlemad tegevused andsid sisukale nädalale toreda ja meelde jääva punkti.

Järva-Jaani kooli noored tänavad südamest oma koduvalda ja kogukonda toetuse eest ning on tänulikud, et meie inimesed ja ettevõtted rikastasid sel nädalal meid oma teadmiste ja kogemustega.

Artikli koostasid Järva-Jaani kooli 5.–9. klassi õpilased

Loviise Heil.

Oliver-Sten Nurmsalu, õpetaja Liana Kullasepp.

Õpetaja Kerstin Laanemets, Kiira-Marii Sirila, Linda Bobrovski, kontsertmeister Siret Heinaste.

Koeru muusikakool võttis konkurssidel mõõtu

Märtsikuu algas Koeru muusikakooli õpilastele tiheda mõõduvõtmisega eri konkurssidel. 4.–5. märtsil toimus rahvusvaheline puhkpilli- ja löökpillimängijate konkurss „Wind Stars 2026“ Marupé muusika- ja kunstikoolis Lätis.

„Konkurss on väga populaarne ja mõnuses õhkkonnas, mis annab noortele positiivse esinemiskogemuse. Konkursist võtsid osa Eesti, Läti ja Leedu noored muusikud. Flöödi- ja oboemängijaid muusikakoolide arvestuses oli kokku 101. Lisaks fagoti, saksofoni, vaskpillide ja löökpillide mängijad ning keskastme muusikakoolide

noored muusikud,“ ütles Koeru muusikakooli direktor Kerli Sirila. Žüriisse kuulusid Jaapani, Poola, Leedu, Läti ja Eesti oma ala professionaalid.

Koeru muusikakoolist osales konkursil kaks flöödimängijat, kes saavutasid suurepärased tulemused.

AI vanuserühmas (7–8-aastased) sai 3. koha Linda Bobrovski.

AII vanuserühmas (9–10-aastased) pälvis 2. koha Kiira-Marii Sirila.

„Lindale oli see päris esimene konkurss, ta on pilli õppinud vaid pool aastat. Rõõmustame, et Kiira-Marii jaks pole rau-

genud ja ta jõuab pilli õppida konkurssidel kõrgete kohtade väärikselt. Suured tänud, flöödiõpetaja Kerstin Laanemets ja kontsertmeister Siret Heinaste,“ ütles Sirila.

10. märtsil toimus Türi kultuurikeskuses Eesti meestelaulu seltsi XIV poiste-solistide võistlulaulmise Järvamaa eelvoor. Tegemist on üle-eestilise võistlulaulmisega noormeestele seitsmes vanuserühmas. Maakondlikus eelvoorus osales ka Koeru muusikakoolis saksofoni õppiv ning lisaerialana laulmist harrastav noormees Oliver-Sten Nurmsalu.

„Oliver-Sten osales kuni

16-aastaste häälemurde läbinud noormeeste vanuserühmas ning saavutas suurepärase 2. koha. Selle tulemusega pääses Oliver-Sten edasi Põhja-Eesti poolfinaali, mis toimub juba 28.–29. märtsil Tallinnas,“ selgitas Sirila. Noormehe õpetaja ja kontsertmeister on Liana Kullasepp.

10. märtsil toimus Põltsamaa muusikakoolis Eesti muusikakoolide liidu üleriigilise viiuliõpilaste konkursi „Parim noor instrumentalist 2026“ Tartu regioonivoor. „Koeru muusikakoolist osales kolm õpilast, kellest noorim alustas alles sügisel oma viiuliõpinguid ning konkursil osalemine oli talle

täiesti uus kogemus. Kõik õpilased mängisid väga hästi ning on taas kogemuse võrra rikkamad,“ ütles Sirila.

I vanuserühm (kuni 9-aastased) sai diplomi Romet Vutt.

II vanuserühm (10–11-aastased) sai diplomi Lisandra Tammik.

III vanuserühm (12–13-aastased) saavutas 2. koha Loviise Heil.

Sirila sõnul võistleb Loviise edasi konkursi lõppvoorus, mis toimub 28.–29. märtsil Heino Elleri muusikakoolis Tartus. Viiuliõpilasi õpetab Ksenia Vaher ja kontsertmeister on Siret Heinaste.

Selgus Järva valla noortevolikogu kolmas koosseis

1.–9. märtsini toimusid koolides ja noortekeskustes Järva valla noortevolikogu uue koosseisu valimised. Kolmanda koosseisu liikmed ja asendusliikmed on järgmised:

- Põhja-Järva kooli Albu õppekoha esindaja Jelena Babak;
- Põhja-Järva kooli Aravete õppekoha esindaja Hugo-Mattias Pops, asendusliige Mirtel Tammik;
- Imavere kooli esindaja Luisa Susi;
- Järva-Jaani kooli esindaja Robin Lepp, asendusliige Jako Herakles Isakannu;
- Koeru keskkooli esindaja Liise Laas, asendusliige Frida Valk;
- Albu noortekeskuse esindaja Janelle Ruse, asendusliige Liisa Babak;
- Aravete noortekeskuse esindaja Emma Tuisk, asendusliige Ingela Tokaruk;
- Koeru noortekeskuse esindaja Alide Kristine Alba, asendusliige Ruuben Tamp;
- Koigi noortekeskuse esindaja Karola Astula, asendusliige Kevin Kabral.

Põhimäärusest tulenevalt on noortevolikogu eesmärk esindada noorte huve, rääkida kaasa valla noorsootöö korralduslikes küsimustes, tutvustada noortele demokraatia põhimõtteid, julgustada noorte kodanikualgatusi ning kaasata noori vallaelu korraldamist puudutavatesse otsustusprotsessidesse.

Alanud on õpilasmaleva ettevalmistused

AUNE SUVE-KÜTT

Maleva korraldaja

Järva valla noorsootöökeskuse juhataja

gud jne. Kuid kahe nädala jooksul jõuavad noored palju ära teha, seega ootame ka kogukondadelt märkamisi ja ettepanekuid, kus noored võiksid abiks olla.

Töötasud maksab noortele Järva vald, kuid kogukondadelt ja eraettevõtjatelt ootame noortele kas lõunasööki, ekskursiooni või hästi tehtud töö eest ka töötasu lisa – seda vastavalt võimalustele.

Oma töödessa võib kaastata korraka kogu rühma (8–15 noort) või ainult kaks malevlast. Kogu rühma kaasamisel on kaas ka rühmajuht. Kui rühm tuleb mitmeks jagada, oleme väga tänulikud noorte juhendamise ja motiveerimise eest tööobjektile.

TULEVASTELE MALEVLAESTE

Malevasse saab registreerida 20.–30. aprillil nii SPOKU-s kui ka paberavaldust esitades.

Üks noor saab osaleda vaid ühes vahetuses. Vastavalt laekunud avalduste ja motivatsioonikirjade sisukusele kutsutakse vajadusel noored ka intervjuule.

Malev algab sarnaselt eelmiste aastatega töötubade päevaga,

kus me kordame üle kõik olulise malevlase jaoks ning tutvustame tööturule sisenemiseks vajaliku informatsiooni. Tänu alguses kohe ära tehtud töötubadele jääb igal rühmal rohkem võimalusi planeerida endale jõukohaseid vaba aja tegevusi ning enam ei

ole pika tööpäeva lõpus kohustuslikke töötubasid.

Preemiareisile saavad sellel aastal need noored, kes on preemia välja teenivad: töö on tehtud korralikult (ei vaja üle tegemist), töö üle ei nuriseta, töö efektiivsus on jõukohane ja vastav aren-

gule (1,5 tunniga võib laduda 1,5 riita puid). Kellel ei õnnestu efektiivselt ja motiveeritult tööd teha, saavad väljateenitud palga, aga preemiast jäävad ilma.

Ka sellel aastal moodustatakse 9.–24. augustil koostöös Paide avatud noortekeskusega ööbimisega rahvusvaheline talgurühm. Rahvusvahelise rühma ootame viit 17–25-aastast noort. Nendega liitub viis noort Paide linnast ning 12 noort üle maailma (üks noor on end isegi Mehhiast kirja pannud). Üheskoos töötatakse 10.–14. augustil Järva vallas ja 17.–21. augustil Paide linnas. Need 18+ vanuses noored, kes osalevad ka nädalavahetuste tegevustes, saavad lisaks väikse taskuraha Erasmus+ projekti rahastusest.

Jälgi Järva valla noorsootöökeskuse Facebooki ja Instagrami kontot ning veebilehekülge jarvanoored.ee.

KUHU MINNA

Vaata ka sündmuste kalendrit: jarvavald.ee/sundmuste-kalender

27. märts kell 20 Imavere rahvamajas tantsuõhtu koos tantsumeistrite ja pillimees Andrus Kurvitsaga
28. märts kell 13 Koigi mõisa saalis Koigi piirkonna laste-noorte lauluvõistlus
29. märts kell 11 Aravete kultuurimajas LoLaLa kevadkontsert
31. märts kell 15 Peetri raamatukogus vitstest laua- või ukseade valmistamise töötuba
31. märts kell 18 Koeru kultuurimajas eesti mängufilm „Midagi tõelist“
1. aprill kell 14 ja 16 Järva-Jaani kultuurimajas Järva valla laste lauluvõistlus Lauluhääl 2026
1. aprill kell 11.30 Ambla kultuurimajas kinokohvik MTÜ Meie ja kell 12.30 film „Mo Papa“
2. aprill kell 18.30–23 Albu rahvamajas Aravete, Albu ja Ambla piirkonna taidlejate pidu
3. aprill kell 19 Koeru kultuurimajas seltskonnatantsu kursus
4. aprill kell 10 Ambla jõel „Kärvete lohv 2026“
4. aprill kell 10–15 Tenno talus Karinu külas „Tenno kevad-festival 2026“ koos Aleksei Turovski ja Anne Adamsiga
5. aprill kell 16 Müsleri seltsitares Birgit Itse „Minu Šotimaa“ raamatuesitlus
7. aprill kell 19 Koeru kultuurimajas teater Nuutrumi etendus „Härra Ibrahim“
8. aprill kell 13 Koigi mõisas Birgit Itse „Minu Šotimaa“ raamatuesitlus
10. aprill kell 10.45 Ambla kultuurimajas koolitus „Suguvõsa uurimine rahvusarhiivi andmebaasidest ja kogudest“. Eelkirjapanek Sirje Kuusik: telefon 515 3573 või e-post kuusikufarm@gmail.com
10. aprill kell 16 A. H. Tammsaare muuseumis Vargamäel Birgit Itse „Minu Šotimaa“ raamatuesitlus
11. aprill kell 11–13 Aravete kultuurimajas Soome riiete müük
11. aprill kell 16 Koeru kultuurimajas seltskonnatantsu kursus
12. aprill kell 14 Imavere rahvamajas huumorikohvik koos Häädemeeste huviteatriga. Kell 15 etendus „Mats von Kartohvel“, autor Dajan Ahmet, lavastaja Aire Koop. Avatud Miina kohvik
14. aprill kell 17.30 Koeru kultuurimaja kontori saalis Koeru haridus- ja kultuuriseltsi üldkogu
14. aprill kell 19 Aravete kultuurimajas Järva Kilva lõpetamine
15. aprill kell 12–14 Imavere rahvamajas muusikastudio laagrike
18. aprill Järva-Jaani kultuurimajas Järvamaa kooride päev „Järvako“
18. aprill Koeru kultuurimajas bänd SADU kontsert
19. aprill kell 16 Järva-Jaani kultuurimajas muusikal „Oklahoma“
21. aprill kell 18 Ervita seltsimajas Koeru mälumäng „Tea – ei tea?“
22. aprill kell 17 Imavere rahvamajas Imavere muusikastudio kohvik-kontsert. Külas noored laulusõbrad Adaverest
23. aprill kell 19 Koeru kultuurimajas VAT Teatri etendus „Viimane etendus!“
24. aprill Koeru kultuurimajas rahvatantsurühma Varbad Villis kontsert
25. aprill kell 13–14.45 A. H. Tammsaare muuseumis Vargamäel loengusarja „Mauruse kool“ esimene kohtumine „Eesti maaühiskond ja selle muutused 19. sajandi algusest 20. sajandi alguseni“
25. aprill kell 16 Koeru kultuurimajas seltskonnatantsu kursus
26. aprill kell 17 Ambla kultuurimajas Andrus Vaariku monolavastus „Elu on parim meelelahutus (pärast surma jõuab mossitada küll)“
29. aprill kell 18 Imavere rahvamajas rahvusvahelise tant-supäeva tähistamine
30. aprill Koeru kultuurimajas Piip ja Tuut teatri etendus „Spaghetti“

Eesti raamatu aasta Järva vallaraamatukogus

ELERI KANG

Järva vallaraamatukogu direktor

500 aastat eesti raamatut ja kirjakeelt... Kui eesti raamatu aasta Järva vallas tuleks kokku võtta ühe lausega, siis kõlaks see ehk nii: ohtralt kohtumisi põnevate inimestega. Raamatuaasta algas eelmise aasta 30. jaanuaril, mis on ühtlasi A. H. Tammsaare sünniaastapäev ja alates 2023. aastast ka riiklik tähtpäev – eesti kirjanduse päev. Järva vallas oli sel ajal käimas suur kirjan-duspidu ehk eesti kirjanduse pidunädal. Juba 31. jaanuaril kohtusid Koigi kooli õpilased Indrek Koffiga, Ahula raamatukogus oli külas Lea Jaanima ja Aravete raamatukogus Birgit Itse. Raamatuaasta oli hooga avatud. Ja kes oleks osanud arvata, et täpselt aasta hiljem, 31. jaanuaril 2026 pälvib Indrek Koff Järva valla A. H. Tammsaare kirjanduspreemia teosega „Ära oota midagi“? Märgiline, ütleks ma.

Nende 409 päeva jooksul jõudis meie raamatukogudesse hulk erimeelisi ja inspireerivaid külalisi: Lea Jaanima, Kaja Liilia Fridolin, Tarmo Tuule, Kersti Kivirüüt, Ain Kütt, Stella Terna, Justin Petrone, Valdur Mikita, Maire Aunaste, Jane Vain ja Toivo Tänavsuu. Selleaastasel kirjanduse pidunädalal lisandusid veel Lauri Räpp, Gert Kiiler ja Elo Selirand. Igaüks neist tõi kaasa oma lood, mõtted ja äratundmised, mis vahel olid sügavad, vahel muhedad või lausa naljakad, aga alati inimlikud ja mõtlemapanevad.

Loomulikult ei unustanud me ka lapsi. Raamatukogu eestvedamisel külastasid koole Jaanus Vaiksoo, Anti Saar, Tiina Laanem ja Kristina Ruder. Eesti lastekirjanduse keskuse lastekirjanike tuur jõudis raamatuaastal ka Järva valda – Aravete ja Koigi õpilased kohtusid Ilmar Tomuski, Kadri Hinrikuse ja Anu Kalmuga. Kirjanduse pidunädalal said kohtumistest osa isegi kõige pisemad, kui laste-aedades käisid Piret Päär ja Kristi Kangilaski. Meil on imevahvad lapsed – uudishimulikud, julged ja arukad! Nad ei pelga kirjaniukuonult või -tädilt küsimusi küsida, mis teebki kohtumise eriliseks ja tekitab hea tunde ka külla tulnud inimeses.

Vahvat elevust tõi Järva vallaraamatukogu „Tähesegadik“, mis

Eesti lastekirjanduse keskuse lastekirjanike tuur jõudis raamatuaastal ka Järva valda.

Meeleolukas kohtumine Elo Selirannaga eesti kirjanduse pidunädalal.

Muinasjutuvestja Piret Päär rõõmustas lapsi.

koosnes kolmest etapist. Mõte oli tore ja sai head tagasisidet, kuid tagantjärele targana teame nüüd, et kogu ettevõtmine venis veidi pikale ja nii mõnigi hoogsalt alustanu kadus teekonnal ära. Küll aga on kindel, et teeme midagi sarnast tulevikus veel, kuid veidi teistsugusel kujul. Peaa hinnaks olnud 50-eurose Apollo Klubi kinkekaardi võitis Albu raamatukogu lugeja Maarja Liiv. Palju õnne!

Lisaks toimus eri piirkondades omanoolisi ettevõtmisi: Koeru raamatukogus sai alguse kogukondlik Mokalaat ja Pärnu raamatukogu alustas koostöös hooldekoduga Pärnu Kodu.

Ka tugeva näituste kogemusega raamatukogudes oli nii mõndagi huvitavat vaadata, näiteks Imaveres „Lugevad figuurid“ või väljapanek kogu vanimatest teostest. Jätsime raamatukoguhoidjatena ka ise väikese jälje ajalukku, kui käisime Türi raamatuaasta piltvaipa tikkimas. Saime rännata ka riigi piiridest väljapoole – Albu raamatukogu koos Albu mõisaga korraldas Põhjamaade kirjanduse nädalal kulinaarse kirjandusõhtu ning viis meid maitsete ja mõtetega Norra. Nalja ja naeru keskel leidsime aja, et meenutada ka eelmisel aastal lahkunud luuletajat ja mitme näidendi autorit Virve

Osilat. Raamatukoguhoidjad viisid läbi ka põnevaid raamatukogu- ja teematunde, kus lapsed said osa raamatumaagiast.

Tavapärasest erilisem aasta tõi kaasa ka olulisi hetki meie kollektiivis: saatsime pensionile kaks väga staažikat raamatukoguhoidjat ja tähistasime ühe kolleegi tööjuubelit. Rõõmustamist jagus! Raamatuaastal avati Pärnu kogukonnajärgne, kus tegutseb ka raamatukogu, ning Järva-Jaani raamatukogu kolis koolimajja ja taasavati pidulikult kirjanduse pidunädalal. Kolimisega seoses korraldasime kultuurimajas tasuta raamatute laada, mis osutus oodatust palju menukamaks – laadale viidud raamatutest koguni kaks kolmandikku leidis omale uue kodu – selle üle oli meil siiralt hea meel.

14. märtsil, Kristjan Jaak Petersoni sünniaastapäeval ja emakeelepäeval pandi raamatuaastale punkt. Aga raamatukogud – raamatu kodud – elavad edasi eesti raamatu ja kirjakeele lainel. Ootame, raamatukaaned avali, nii oma püsilugejaid kui ka neid, kes võib-olla ei ole veel leidnud teed raamatuteni. Raamatuaasta kohtumistel pakkusid rõõmu inimesed, kes muidu ehk raamatukokku ei sa-tugi, kuid tulid huviga kuulama Stella Ternat, Valdur Mikita või mõnd teist külalist.

See oli üks tegus ja sisukas aasta, mil raamatukoguhoidjad aitasid raamatuid ja raamatukogu inimesteni tuua natuke rohkem kui mõnel tavalisel aastal. Väga paljude kohtumiste korraldamisel oli hindamatuks toeks Eesti Kultuurkapital. Aitäh kõigile ja uute kohtumisten!

Naistepäeva võrkpalliturniir pakkus põnevust

9. märtsil toimus Aravete spordihoones juba kolmas naistele pühendatud naistepäeva võrkpalliturniir. „Kokkuvõttes oli päev väga õnnestunud ja emotsioonirohke. Platsile mahtus seekord täpselt 24 naist – rohkem lihtsalt ei mahu. Turniir kujunes väga tasavägiseks: enne viimast vooru olid kõik esikolmiku kohad veel lahtised,“ ütles turniiri eestvedaja Priit Grünthal. Grünthali sõnul otsustati teine ja kolmas koht alles viimases mängus seisuga 21 : 19, mis tähendab, et põnevust ja pinget jagus lõpuni. „Näha sai ka tõeliselt pikki

pallivahetusi – mõnes ei kukunud pall maha ligi minuti jooksul. Vahepeal tuli isegi aeg maha võtta, et veidi hinge tõmmata,“ lisas ta. Vaheaegadel esinesid meelelahutuseks kaks tantsutüdrukute gruppi. Tribüünil oli palju kaasaelajaid. „Ja mis kõige tähtsam – naised said mängida omavahel, oma õige võrgu kõrgusega. See näitas hästi, et tüdrukud oskavad, tahavad ja suudavad mängida palju rohkem kui ainult segavõistkondades meestele tõsteid jagades,“ ütles Grünthal.

Personaaltreener Silvia Kibuspuu lipödeemi diagnoosist: „Minu keha ei arenenud samamoodi nagu teistel“

Personaaltreener Silvia Kibuspuu on terve elu maadelnud kehakaaluga. Raskelt läheb, kergelt tuleb tagasi. „Nooruses tehtud valikud ja harjumused ei aidanud kindlasti kaasa, kuid oli ka perioode, kus pingutasin päriselt ja järjepidevalt, kuid tulemused olid siiski minimaalsed,“ ütles Kibuspuu. Ta ei andnud aga alla.

Kibuspuu on terve elu olnud sportlik, harrastanud erinevaid alasid ja liikunud palju. Ta käis jooksma isegi siis, kui õues oli –25 kraadi. Distsipliin ja harjumus on midagi, mille eest ta on tänulik oma vanemate – nad suunasid oma tüdarta alati spordi poole. „Tõenäoliselt on just liikumine olnud üks põhjus, miks minu seisund ei arenenud varasemalt raskemasse staadiumisse,“ lisas ta.

Aastate jooksul, eriti jõusaalis treenides, hakkas ta aga märkama, et midagi on teisiti. „Minu keha ei arenenud samamoodi nagu teistel. Lükkasin kõik tootumise süüks. Selleks ajaks olid tekkinud ka liigesevalud,“ meenutas Kibuspuu. Pärast rasedust progresseerus seisund märgatavalt. Tekkisid lümfivalud jalgades, pidevad tursed – vahel oli paistes isegi nägu ja kogu keha.

„Küsisin nõu mitmelt treenerilt: miks mu alakeha järele ei tule? Miks on vormi taastamine nii raske? Proovisin erinevaid treeningkavasid. Ülakeha muutus tugevamaks, alakeha aga minimaalselt,“ ütles ta.

Sealt sai alguse pidev õppimine ja enese arendamine, et leida vastused enda probleemidele ning aidata ka teisi. Kibuspuu tegi treeneri paberid, süvenes toitumisse ja rakendas kõike õpitut enda peal, kuid muutused olid visad tulema. „Lihasküll arenes, aga muutus polnud selline, nagu oleks võinud olla,“ lausu ta. Õpingud jätkusid. Kibuspuu otsis vastuseid raamatutest ja taskuhäältingutest, luges lümfisüsteemi kohta, kuulas teiste kogemusi ja lugusid. „Ühel hetkel sattusin taskuhäältingule, kus üks naine oma lugu jagas. See kõlas mulle väga tuttavalt. Võtsin ühendust lümfispetsialistiga ning uuringute järel sain kinnituse diagnoosile, milleni olin isegi jõudnud ning mida olin kahtlustanud – lipödeem,“ meenutas ta.

Nüüd kannab Kibuspuu pidevalt kompressioonretuuse, et turseid kontrolli all hoida. Igal hommikul ja õhtul kasutab ta vibratsiooni platvormi, mis

Eesti ödede liit selgitab, mis on lipödeem

Lipödeem on krooniline progresseeruv rasvumisega seotud haigus, kus rasv jaotub kehasse ebaühtlaselt. Suurem osa liigest rasvast on reeglina koondunud alakehasse, sealhulgas reitesse, puusadesse ja säärtesse, kuid see võib mõjutada ka käsi. Lipödeemile on iseloomulik, et ülakeha, sealhulgas vöökoht, on suhteliselt sale võrreldes alakehaga, mis võib olla oluliselt suurem.

Enamasti kannatavad selle haiguse all naised. Peamisteks tunnusteks on rasvkoe liigne kogunemine ja turse, mis võib põhjustada valu, raskustunnet, liikumispiiranguid ning muutusi naha tekstuuris ja välimuses. Kuigi selle seisundi ravi pole täielikult võimalik, siis võib tervislik eluviis, regulaarne treening ja kompressioonravi aidata vähendada sümptomeid ja parandada elukvaliteeti.

aitab vereringet ja lümfiringet tööle panna. Õhtuti teeb ta jalgadele kompressioonravi spetsiaalse seadmega. „Ma liigun iga päev ja käin väga tihti jõusaalis, sest liikumine ja teadlik treening on sellise seisundi puhul äärmiselt olulised,“ ütles ta.

Kibuspuu teekond pole olnud kerge ja ette on tulnud ka päevi, kus ta sooviks lihtsalt käega lüüa. Pidev vaeva nägemine ja tulemuste visa ilmumine on vaimselt väga raske. „Otsustasin proovida ka karnivoorset toitumist. See aitas mul põletikku kehas vähendada – lümfivalud on kadunud,

liigesevalud samuti ning tuju on muutunud stabiilsemaks. Turseid see täielikult ei eemalda, kuid on andnud kerge leevenduse ja aidanud mind ka vaimselt,“ lisas Kibuspuu.

Kuigi teekond pole olnud kerge, annab teadmine selguse ja võtab ära küsimuse „Mis mul viga on?“. Kibuspuu teab, et operatsioonid võivad parandada elukvaliteeti, ning loodab, et ühel päeval avaneb ka talle see võimalus. „Seni aga liigun teadlikult edasi, hoolitsedes oma keha eest ja jagades infot, et keegi teine ei peaks aastaid teadmatuses elama,“ lisas ta.

KUHU MINNA SPORT / LIIKUMINE

- 28. märtsil kell 10 Peetris Järva-Peetri laskevõistlus õhupüssist 2026
- 4. aprill kell 10 Imavere spordihoones Võrkpalli KV seniioridele
- 9. aprill Paides Wittensteini tegevusmuuseumis Järvamaa III liikumisharrastuse seminar. Eelregistreerimine: forms.gle/pRTtZ9zj5B2xWPsP8
- 11. aprill kell 11.30 Järva-Jaani Tamme karjääris Huppa Cup III etapp rattakrossis
- 16. aprill kell 18.30 Aravete spordihoones Järva valla võrkpalli rahvaliiga 2026 III voor
- 19. aprill kell 11 Aravete spordihoones XII lahtised Kõrve-maa KV lauatenises IV etapp
- 21. aprill kell 18.30 Aravete spordihoones Järva valla võrkpalli rahvaliiga 2026 IV voor
- 23. aprill kell 18 Imaveres Saarekuusikus võistkondlik jüripäeva orienteerumine

Järvamaa Matimehed on parim U20 klubi vabamaadluses

KRISTI KIRSS

21. märtsil peeti Türi Konesko spordihoones Eesti U20 meistrivõistlusi vabamaadluses, Kreeka-Rooma maadluses ja naistemaadluses. Võistkondlikult saavutati vabamaadluses I koht, konkurentsis oli 21 klubi. „Kui oled võistkondlikult esikohal, saab tulemusega kindlasti rahul olla. Selle edu taga on aastatepikkune järjepidev treeningtöö, mis on loonud eeldused U20 vanuseklassis läbilöömiseks. Meie kasuks rääkis ka ühtlane koosseis ja n-ö pikk pink,“ ütles maadlusklubi Järvamaa matimehed treener Jaak Tammik.

Tulemused, mis mahtusid esikolmikusse, olid järgmised: I koht Virgo Suun (–97 kg), II koht Karl Kirsimets (–57 kg), III koht Johannes Jõe (–92 kg), III koht Oti Timur Kirja (–79 kg), III koht Otto Nugis (–86 kg), II koht Mirtel Lees (–76 kg, naistemaadlus), III koht Marta Luisa Rückenber (–50kg naistemaadlus).

„Oleme suutnud hoida klubis noorsportlasi alates algklassidest kuni keskkooli lõpuni. Viimastel aastatel oleme pööranud suurt tähelepanu heale treeningkesk-

konnale – kvaliteetsele varustusele, toetavatele omavahelistele suhetele ning muudele olulistele tingimustele. Viimasel aastal oleme eriti keskendunud ka üldkehahalisele ettevalmistusele,“ lisas Tammik.

Klubi toetajateks on olnud omavalitsused – Türi ja Järva vald (Koeru), Väike-Maarja vald (Rakke) ning Paide linn. „Ilma omavalitsuse toetuseta ei oleks meil võimalik sama taset hoida. Tänapäeval on treenimine, võistlemine ja laagrites osalemine üsna kulukas, mistõttu on omavalitsuse panus klubi jaoks äärmiselt väärtuslik,“ ütles Tammik.

Klubi esimesed treenerid olid Hans Ilves ja Mati Sadam. Praegu töötavad treeneritena Jaak Tammik ja Jaanus Kopolovets ning Aivo Nugis. Klubi juhatuse liikmed on aktiivselt osalenud Järvamaa spordiliidu töös. Klubi on korraldanud Järvamaal rahvusvahelisi võistlusi nii täiskasvanutele kui ka noortele. Maadlusspordi propageerimise ja tutvustamise eesmärgil viiakse maakonna koolides läbi näidistreeninguid. Klubi on andnud suure panuse maadlusspordi arengule maakonnas.

FEKAALIVEDU JÄRVAMAAL

Voolik kuni 50 m

Tellimine:
527 6087, Valeri
Hunting Grupp OÜ

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

Kvaliteetsed küttepuid

Lepp- 30cm 60/€ruum
Lepp- 50cm 55/€ruum
Kask- Küsi personaalset pakkumist!
Transport kokkuleppel.
Kiire tarne ja sõbralik teenindus.
Lisainfo tel. +372 581 932 96

Reakuulutused

Igasuguse elektroonika remont,
arvutite ja telerite remont. Tel
58104539, Järva-Jaani

Müüa toorest ja kuiva küttepuid
25-60cm. Hind alates 60 € rm.
Tel: 5347 1144

Müüa kuivi küttepuid (30, 40, 50
cm). Tel: 5219496

Halupuude müük koos transpor-
diga. Tel +372 53639161

ANDA ÜÜRILE 2-TOALINE KORTER
AHULAS alates aprill 2026.a. Kol-
mandal korrusel, rõduga, kesk-
küttega. Tel: 53302819

Järva Valla Leht

Väljaandja Järva Vallavalitsus
Järva-Jaani, Pikk 56, info 5346 7235
Tiraaž 4000

Toimetaja Kristi Kirss,
kristi.kirss@jarvavald.ee

Trükk AS Printall
Toimetus ootab kaastöid iga kuu
viimase täisnädala esmaspäevaks.

**SÕIDAME ÜHESKOOS LÄTTI
LAADALE!**
01. MAIL 2026.a.

**SIGULDA TAIME-,
ISTIKU- ja LILLELAAT**

• Võimalus osta Lätis kasvatatud
taimi- kõige parem ja laiem
pakkumine Lätis • Haruldaste ja
ebatavalise kujuga taimede oksjon
• Professionaalide ja kodutootjate
laat - aiatooteid ja tehnikat, toid,
käsitöö • Toreda õhkkonna ja
esitluste eest hoolitsevad Sigulda
kultuuritegelased •

LAADALE SISSEPÄÄS TASUTA!

BUSSIGA sõidutab Netsest OÜ
ja sõit maksab **35.- EURI**

INFO ja SÕIDUSOOVIST TEATAMINE
KUNI 20. aprill 2026.a.
KÜLLI 5266745 või ANNELI 55601805

**KUNA KOHTADE ARV ON
PIIRATUD,
SIIS KIIRUSTA!**

Vajad uut vihmaveerenni või katuselt lumetõkkek puudu?

- Katuseredelid
- Lumetõkkek
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

☎ 527 1059
✉ info@vihmaveerennid.ee
🌐 vihmaveerennid.ee

KOGEMUSTEGA PARTNER SINU AUTOLE!

- REMONT JA REHVITÖÖD
- 3D SILLASTEND
- DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD
- KLIIMASEADMETE HOOLDUS
- KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel: **389 5557, 525 2166**
autolammutus@stik.ee

PAIDE, Pärnu 57a
Tel: **3846083, 5340 5910**
paide@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

www.stik.ee

f stikautoremont

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Seisukorra hindamine
- Puhustustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus,
Ø 20cm

Kutsetunnistused
141998, 141999

Reigo: 5800 1880
Gustav: 5919 2441
viruarborist@gmail.com

**TENNO
KEVADFESTIVAL**
04.04.2026

KOOS ALEKSEI TUROVSKI JA ANNE ADAMSI GA

Tele lägu teat

Lustakad ja hariavad loengkonserdid
'LAULE JA LUGUSID LOOMADEST

Aleksei Turovski ja
Anne Adams

MUKT LISAKS

QR code

TENNO TALU, KARIKU KÜLA
TENNO
MATKAD

Raamatusitlus ja kohtumine autoriga

5.04.2026 kell 16.00

Seltsitares
Kastani 10, Müsleri
küla, Järva vald

Raamatu ettetellimise
võimalus
<https://petroneprint.ee/raamatud/minusotimaa>
Kohapeal raamatu ostu
võimalus 21€

Lisainfo: Pille 58541104

Milline on täiuslik elu?
Kohtume autoriga ja
saame teada tema
kogemuse

Ilmub
aprill 2026

BIRGIT ITSE

Minu Šotimaa

TÄIUSLIK ELU

Birgit
Itse

Üritust
toetavad

